

haven; 21 zaten in China vast – er schoten dus slechts 11 over voor het grote offensief naar het zuiden. Ook de legerluchtmacht kon slechts een deel van haar toestellen voor dat offensief missen: van de 1800 toestellen in eerste linie moesten er ca. 800 in Japan en in China blijven, ca. 700 zouden het zuidelijk offensief kunnen ondersteunen; die 700 zouden evenwel aangevuld worden door 450 toestellen van de marineluchtmacht die niet van vliegkampschepen maar van vliegvelden opereerden. Die vloot zou aan het zuidelijk offensief deelnemen met twee slagschepen, twee vliegakampschepen, vijftien kruisers, twee-en-vijftig torpedobootjagers en achttien onderzeeërs.

Bij dit offensief nu, zouden in eerste instantie landingen uitgevoerd worden op Hongkong, voorts op de oostkust van Malakka, bij Kota Baroe, en tenslotte, iets ten noorden daarvan, in de zuidelijke punt van Thailand, bij Singora. Voor die laatste twee landingen zou men gebruik maken van de bases in Frans Indo-China. In tweede instantie zou men dan landen op de Philippijnen. Een groot deel van de tegen de Philippijnen in te zetten strijdkrachten zou men evenwel vervolgens nodig hebben voor de verovering van Nederlands-Indië. Vertrouwd werd, dat die verovering zou samenvallen met het einde van de strijd om Singapore. De troepen die Singapore en Malakka veroverd zouden hebben, moesten dan weer goeddeels ingezet worden ter verovering van Birma en tenslotte zou het gehele zuidelijke offensief afgerond worden met de bezetting van de Andamanen en de Nicobaren in de Golf van Bengalen. De operaties vormden dus een uitermate gecompliceerd geheel: het succes in elke volgende fase zou volstrekt afhankelijk zijn van het succes in de voorafgaande; men zou immers telkens goeddeels dezelfde troepenmacht, dezelfde luchtstrijdkrachten, ja dezelfde transportschepen nodig hebben om, met sprongen als het ware, het veroverde gebied uit te breiden. Dat vergde nauwkeurig rekenwerk. De moeilijkheid was daarbij nog dat een aantal van de beschikbare schepen óók nodig was voor de verovering van enkele Britse en Amerikaanse vlootsteunpunten in het westelijk deel van de Stille Oceaan: de Amerikaanse eilanden Wake en Guam, enkele eilanden in de Amerikaanse Gilbertgroep, en de Australische basis Rabaul in de Bismarck-archipel ten noorden van Australisch Nieuw-Guinea. Al die vlootsteunpunten zouden veroverd worden van het Japanse eiland Iwo-Jima uit; er zouden geen omvangrijke expedities voor nodig zijn maar de afstanden waren groot en elk schip telde.

Ziedaar dan het Japanse operatieplan dat in de loop van '41 vaste vorm aannam.

Welk jaargetijde was voor de uitvoering het geschiktst?

Dat werd bepaald door het meest gewaagde onderdeel: de overval op de *Pacific Fleet*. De vloot die van de Koerilen de verre tocht naar Pearl Harbor